

AFGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO

Journalnummer: 2010-0146

Klageren: XX på vegne YY
4180 Sorø

Indklagede: Metroselskabet I/S på vegne Metroservice A/S

Klagen vedrører: Kontrolafgift på 600 kr. "Sealed station".

**Ankenævnets
sammensætning:** Nævnensformand, landsdommer Tine Vuust
Bjarne Lindberg Bak
Ingrid Dissing
Claus Jørgensen
Torben Steenberg

SAGSFREMSTILLING:

Klageren reklameret til indklagede: 15. marts 2010.

Klagegebyr modtaget i ankenævnet: 23. april 2010.

Sagens omstændigheder: Den 11. marts 2010 var klagerens søn på 17 år med sin klasse i København og tog med to kammerater metroen fra Nørreport station til Christianshavns Torv.

De købte billetter i automaten og noget fastfood, som de spiste undervejs i metroen.

Da de steg af på Christianshavns Torv, smed de affaldet ud: burgerbakker, drikkebæger, servietter, billet etc. og tog rulletrapperne to etager op, hvor de mødtes af en række stewards, der kontrollerede alle passagers rejsehjemmel ved en såkaldt "sealed station". Klagerens søn blev herefter pålagt en kontrolafgift på 600 kr. for at rejse uden billet.

Klageren henvendte sig herefter til Metroservice og oplyste, at drengene havde meddelt stewarden, at de havde smidt alt deres affald ud nede i hallen, men at de alligevel var blevet pålagt kontrolafgifter.

Metroservice fastholdt kontrolafgiften med henvisning til, at sagen var blevet undersøgt internt, og hvis en passager gør gældende, at billetten er smidt på perronen, vil man blive tilbudt at gå ned for at finde den sammen med en civilbetjent.

PARTERNES KRAV OG BEGRUNDELSER:

Klageren: Ønsker kontrolafgiften annulleret og har til støtte herfor gjort gældende,

at drengene er ikke vant til at færdes i København, de er alle tre født og opvokset i Sorø, og de har derfor næsten lidt ærefrygt for storbyen og dens virvar - i Sorø, er der cirka fire busser og et tog i timen at holde styr på. De fumlede derfor rundt med billetautomaten, men købte billet til alle tre personer,

at de ikke blev tilbudt at gå ned og lede efter deres billetter,

at kontrollørerne gjorde fejl i at betvivle drengenes forklaring,

at det må være vigtigt at skelne mellem, om passagerer kun er forpligtet til at have billet i de offentlige transportmidler eller også er forpligtet til at have billet, når de færdes på stationsområderne, hvis man blot følger sin kæreste, sin mormor eller sit barn til Metroen.

Indklagede: Fastholder kravet om betaling af kontrolafgiften og har til støtte herfor gjort gældende,

at der den 11. marts 2010 blev der afholdt "Sealed station" på Christianshavn station. Ved en "Sealed station" billetteres alle passagerer, uanset om de rejser fra eller ankommer til stationen.

Inden en sealed station begynder, kontrolleres stationen for passagerer. De passagerer, der opholder sig på stationen bliver alle kontaktet og spurgt, om de har billet og skal med metroen – er dette tilfældet, beder Metroens medarbejdere passagererne fremvise gyldig rejsehjemmel. Oplyser passageren, at han/hun ikke skal med, men venter på en pårørende, udstyres vedkommende med en "gæstebillet".

Når stationen således er gennemgået, starter den egentlige sealed station.

Herefter kontrolleres alle, der kommer op med rulletrappe eller elevator, da disse jo må være kommet til stationen med metroen og dermed bør være i besiddelse af gyldig rejsehjemmel.

Passagerer, der skal ned og med metroen, kontrolleres inden de kører ned med elevator eller rulletrappe. Oplyser de således, at de ikke skal ud at køre, udleveres en "gæstebillet", som kan fremvises, når de kommer op igen. På denne måde undgås at udstede kontrolafgifter til kunder/gæster, som blot har et ærinde på stationen.

Hvis klagerens kæreste følger klageren til toget, vil vedkommende ved nedgangen til perronen få udleveret en gæstebillet, således at han kan komme op igen, uden at modtage en kontrolafgift,

at hvis en passager oplyser, at han/hun har smidt billetten på stationen, tilbydes vedkommende altid at gå ned sammen med en af Metroens medarbejdere for at lede efter den pågældende billet,

at i denne sag er klagerens søn blevet billetteret efter endt rejse på vej ud af stationen,

at af Metroens Rejseregler side 7 fremgår det bl.a. af afsnittet billetkontrol og misbrug:

"Hvis man ikke kan fremvise gyldig billet eller kort under rejsen, i forbindelse med udstigning eller på Metrostationens område efter at have afsluttet rejsen, udstedes en kontrolafgift.",

at denne informationen tillige er tilgængelig på informationstavlerne, som findes på alle Metrostationer – her står bl.a.: "Rejser med Metroen kræver gyldig billet eller kort. Billetter eller kort kan købes i automater på alle stationer. Billetkontrol kan ske både under rejsen, ved udstigning og på stationen efter endt rejse. Ved manglende billet udstedes kontrolafgift efter gældende regler.",

at Metroen i lighed med de øvrige kollektive trafikmidler i Hovedstadsområdet kører efter et selvbetjeningssystem, hvor det er passagerens eget ansvar selv at sikre sig gyldigt kort eller billet. Det er således passagerens eget ansvar selv at kunne fremvise gyldig rejse hjemmel på forlangende, samt

at de har talt med den ansvarlige for den "sealed station", der blev afholdt den 11. marts 2010, som oplyser, at de kunder, som oplyste, at de havde efterladt / smidt deres billet på stationen, fik tilbudt at gå ned og kigge efter denne – helt efter gældende praksis.

SEKRETARIATETS BEMÆRKNINGER:

Den 31. oktober 2005 har daværende transportminister besvaret en henvendelse fra Folketingets trafikudvalg. Spørgsmål og svar gengives nedenfor:

"Spørgsmål 1: "Ministeren bedes redegøre for bemyndigelsen til billetkontrol af gyldig rejsehjemmel på togperroner ."

Svar: Hjemlen til at udstede kontrolafgift i tog og metro findes i lov om hovedstadsområdets kollektive persontrafik § 6, stk. 2 samt i § 23 i lov om jernbane. Lovgrundlaget angiver, at der kan udstedes kontrolafgift til *passagerer*, der ikke foreviser gyldig rejsehjemmel. Spørgsmålet er derfor, hvornår man er passager. Ifølge reglerne om erstatning i lov om jernbane, jf. lovens § 13 angives det, at jernbanevirksomheden skal erstatte skade på passagerer, hvis skaden er en følge af en begivenhed i forbindelse med jernbanebefordring *under passagerens ophold i tog eller under dennes ind- eller udstigning*. Denne afgrænsning i love n indikerer, at man er passager, når man befinder sig i toget eller er på vej ind eller ud af toget. Når man forlader toget, har man modtaget en transportydelse, og det er således ikke længere så klart for passagererne, at man fortsat vil kunne blive mødt med et krav om at fremvise gyldig rejsehjemmel. Det er derfor min opfattelse, at det bør fremgå meget klart for passagerne, at man også skal have gyldig rejsehjemmel, når man stiger af toget, og at hvis dette ikke klart er offentliggjort, vil man ikke kunne blive afkrævet kontrolafgift. Jernbanevirksomhedernes adgang til at kontrollere passagerer, der forlader toget, giver dem muligheden for en mere effektiv kontrol. I modsat fald risikerer man, at billetkontrollen i toget vil betyde, at passagerer uden gyldig rejsehjemmel kan forlade toget, inden [kontrollen]. Omvendt bør man kun betegnes som passager i umiddelbar forlængelse af udstigning af toget, dvs. der skal ikke være tvivl om, at man har modtaget en transportydelse. Jeg finder det afgørende, at såfremt en passager bryder en regel, skal vedkommende også være klar over dette. Det skal fremgå på perronen eller i toget, samt i selskabernes forretningsbetingelser, at hvis man ikke er i besiddelse af gyldig rejsehjemmel ved rejsens begyndelse, under rejsen og ved rejsens afslutning, kan der udstedes kontrolafgift. Jeg kan oplyse, at Transport- og Energiministeriet i forbindelse med en konkret sag har præciseret ovennævnte over for henholdsvis DSB, Ørestadsselskabet og Arriva i februar d.å."

BILAG TIL SAGEN:

Kopi af kontrolafgiften.

Kopi af parternes korrespondance.

ANKENÆVNETS BEMÆRKNINGER:

Ifølge § 2, stk. 2, i lovekendtgørelse nr. 969 af 08. oktober 2009 om lov om jernbaner, gælder loven også for metroen. Af § 23 fremgår, at transportministeren fastsætter regler om jernbanevirksomhedernes adgang til at opkræve kontrolafgift og ekspeditionsgebyr for passagerer, der ikke foreviser gyldig rejsehjemmel (billetter og kort).

I henhold til § 4, stk. 3, i bekendtgørelse om kontrolafgifter af 22. september 2006, som fortsat er gældende, fastsætter jernbanevirksomheden bestemmelser om kontrolafgift i forretningsbetingelserne.

Det fremgår af Metroens rejseregler (forretningsbetingelser), at passagerer skal have gyldig billet, gyldigt stemplet klippekort eller gyldigt månedskort fra rejsen begynder. Billet eller kort skal opbevares under hele rejsen og indtil Metroens område forlades. Billetter og kort skal fremvises til Metro Stewarden på forlangende. Billetkontrol kan ske både under rejsen, ved udstigning og på Metrostationen efter afsluttet rejse. Hvis man ikke kan fremvise gyldig billet eller kort under rejsen, i forbindelse med udstigning eller på Metrostationens område efter at have afsluttet rejsen, udstedes en kontrolafgift. Afgiften er et girokort, som kan betales via bank eller på posthus. Kontrolafgiften er samtidigt billet til vidererejse til den Metrostation, passageren oplyser som bestemmelsesstationen. Kontrolafgiften er på 600 kr. for voksne.

Disse oplysninger fremgår endvidere at informationstavlerne på Metrostationer, og ankenævnet finder herefter, at informationskravet til passagererne om at beholde billetten, til man forlader Metroens område, er tilstrækkeligt opfyldt.

Ankenævnet finder imidlertid på trods af informationen på tavlerne, at kravet om at beholde billetten også efter endt rejse er så usædvanligt i forhold til (andre) rejser med tog, at det må være en betingelse for at kunne pålægge en person en kontrolafgift, at denne – som de interne procedurer foreskriver – har fået mulighed for at genfinde en billet, som måtte være blevet smidt væk på stationen, inden kontrollen blev gennemført.

Klageren har i sin første henvendelse til Metroen anført, at billetten blev smidt ud sammen med andet affald, da klagerens søn steg af på Christianshavn, og det er over for ankenævnet omtvistet, om han blev tilbudt at gå tilbage og lede efter billetten.

Der er i denne sag ikke anført noget på den interne del af kontrolafgiften om, hvorvidt klagerens søn gjorde gældende at have smidt billetten ud, eller om han blev tilbudt at lede efter billetten.

Beviset for, at passagerer har fået dette tilbud, er let at løfte for MetroService, hvis det anføres på kontrolafgiften, om passageren har gjort gældende eller ej, at billetten er smidt ud, og om passageren herefter er tilbudt at lede efter billetten uden at finde denne.

På den baggrund kan ankenævnet i den konkrete sag ikke afvise, at klagerens søn, som påstået af klageren, gjorde gældende over for stewarden at have smidt billetten ud uden at han blev tilbudt at lede efter billetten.

Henset hertil finder ankenævnet ikke, at der kan pålægges klagerens søn en kontrolafgift for manglende billet.

Ankenævnet bemærker, at Metroservice har besvaret klagerens spørgsmål om ophold på Metrostationer, når man ikke skal med Metroen.

Ankenævnet træffer herefter følgende

AFGØRELSE:

Metroselskabet I/S v/Metroservice A/S skal frafalde kravet om betaling af kontrolafgiften på 600 kr.

Idet klageren herefter har fået medhold i klagen, skal selskabet endvidere i medfør af lov om forbrugerklager § 17, stk. 3 som tilsluttet selskab i sagsomkostninger til Ankenævnet for Bus, Tog og Metro betale 10.000 kr. inkl. moms, jf. vedtægterne § 27, stk. 2, jf. bilag A og § 9 i bekendtgørelse om omkostninger ved godkendte private klagenævn.

Beløbet opkræves ved særskilt faktura.

Hvis selskabet ikke vil anse sig for bundet af afgørelsen, skal dette meddeles ankenævnets sekretariat skriftligt inden 30 dage efter modtagelsen af afgørelsen. Selskabets navn vil herefter blive offentliggjort på en liste på ankenævnets hjemmeside, medmindre selskabet har anlagt sag ved domstolene om de forhold, som klagen har omfattet, jf. vedtægterne § 23, stk. 2.

Selve afgørelsen offentliggøres på hjemmesiden, uanset om der anlægges sag ved domstolene, jf. vedtægterne § 22.

Da klageren har fået medhold i klagen, tilbagebetales klagegebyret, jf. § 26, stk. 4, modsætningsvist.

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt.

Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om eventuel bistand i forbindelse med sagsanlæg på www.domstol.dk, www.advokatsamfundet.dk og /eller eget forsikrings-selskab om eventuel forsikringsretshjælp.

På ankenævnets vegne, den 2. september 2010.

Tine Vuust
Nævnshoved